

- Milyen geometriai transzformációkat írnak le az alábbi ortogonális mátrixok $\mathbb{R}^2$ -ben? Melyek hasonlók? $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$ $\mathbf{B} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ $\mathbf{C} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ 1 & 0 \end{bmatrix}$
- Mekkora szöget zárnak be a $(0, 1, 2, 3, 4)$ és a $(3, 1, 4, 2, 0)$ vektorok és mi a normájuk az $(\mathbb{R}^5, (,))$ standard euklideszi térben?
- Adjuk meg az alábbi $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_4$ vektorok által kifeszített térnek egy ortonormált bázisát a standard skaláris szorzásra nézve Gram-Schmidt-ortogonalizációval! $\mathbf{v}_1 = (0, 1, 0, -1), \mathbf{v}_2 = (2, 0, 0, 0), \mathbf{v}_3 = (1, -1, 0, 1), \mathbf{v}_4 = (1, 3, 1, -1)$
- Tekintsük az $(1, 1, 0, 1), (1, 1, 0, 0)$ által kifeszített W alteret $V = \mathbb{Z}_2^4$ vektortérben.
  - Mutassuk meg, hogy $W^\perp$ nem direkt kiegészítője W -nek.
  - Válasszunk ki a $\mathbb{Z}_2^4$ standard $\{\mathbf{e}_1, \mathbf{e}_2, \mathbf{e}_3, \mathbf{e}_4\}$ bázisából két element, amelyek W -nek valamelyik direkt kiegészítőjét feszítik ki!
- Bizonyítsuk be, hogy egy (V, f) valós euklideszi tér minden minden $\mathbf{u}, \mathbf{v}$ vektorára teljesül az $f(\mathbf{u}, \mathbf{v}) = 1/2(f(\mathbf{u} + \mathbf{v}, \mathbf{u} + \mathbf{v}) - f(\mathbf{u}, \mathbf{u}) - f(\mathbf{v}, \mathbf{v}))$ polarizációs formula, így a norma meghatározza a skaláris szorzatot.
- Legyen egy az $(\mathbb{R}^2, f)$ euklideszi térben f Gram-mátrixa a standard $\mathbf{e}_1, \mathbf{e}_2$ bázisban $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 1 & 2 \\ 2 & 5 \end{bmatrix}$, és legyen $\mathbf{u} = (1, 1), \mathbf{v} = (1, -1)$.
  - Mi lesz az $f(\mathbf{e}_1, \mathbf{e}_2)$ és $f(\mathbf{u}, \mathbf{v})$, skaláris szorzat, és mi az $\mathbf{e}_1$ és $\mathbf{e}_2$ normája?
  - Adjunk meg $(\mathbb{R}^2, f)$ -ben ortonormált bázist!
- Legyen $\mathbf{a}_1 = 1/2(1, 1, 1, 1), \mathbf{a}_2 = 1/2(1, -1, 1, -1), \mathbf{a}_3 = 1/2(1, 1, -1, -1), \mathbf{a}_4 = 1/2(1, -1, 1, -1)$
  - Igazoljuk, hogy $\mathbf{a}_1, \mathbf{a}_2, \dots, \mathbf{a}_n$ ortonormált bázis az $(\mathbb{R}^4, (,))$ standard euklideszi térben!
  - Hogyan kapható meg egy $\mathbf{x} \in \mathbb{R}^n$ vektor e bázisra vonatkozó koordinátavektora?
  - Legyen $W = \langle \mathbf{a}_2, \mathbf{a}_3, \mathbf{a}_4 \rangle$ altér. Számítsuk ki az $\mathbf{x} = (1, 2, 3, 4)$ vektor W -re való merőleges vetületét!
- Tekintsük a 6. feladatbeli euklideszi térben a $\mathcal{B} := \{(1, 2), (1, -1)\}$ bázist. Mi lesz a báziscsere mátrixa? Legyen $\mathbf{u}$ koordinátavektora $[\mathbf{u}]_{St}$ és $[\mathbf{u}]_{\mathcal{B}}$ a standard, illetve a $\mathcal{B}$ bázisban. Hogyan kapható $[\mathbf{u}]_{\mathcal{B}}$ az $[\mathbf{u}]_{St}$ -ből? Hogyan kapható $[f]_{\mathcal{B}}$ Gram-mátrixa $[f]_{St}$ -ből?

Házi feladatok

Beadási határidő: február 18.

A feladatokra teljes, tömör és világos megoldást kérünk részletszámításokkal, indoklással, az eredmény leírása nem elegendő. Minden feladat 1 pontot ér. Pontosán 6 feladat megoldását kell beadni, melyből legalább 4 pontot el kell érni! Együtt gondolkozni szabad, de más megoldását lemásolni nem!

- Döntsük el, hogy az alábbi mátrixok közül melyek hasonlók $M_2(\mathbb{R})$ -ben. Adjuk meg a hasonlósági transzformáció(kat) is! $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$ $\mathbf{B} = \begin{bmatrix} 1 & 1 \\ 0 & 1 \end{bmatrix}$ $\mathbf{C} = \begin{bmatrix} 1 & 0 \\ 0 & -1 \end{bmatrix}$ $\mathbf{D} = \begin{bmatrix} 0 & 1 \\ -1 & 0 \end{bmatrix}$
- Legyen $\mathbf{A} = \begin{bmatrix} 2 & 1 \\ 1 & 2 \end{bmatrix}$ egy skaláris szorzás Gram-mátrixa az $(\mathbb{R}^2, f)$ euklideszi tér $\{\mathbf{e}_1, \mathbf{e}_2\}$ standard bázisában. Alkalmazzuk a Gram-Schmidt-ortogonalizációt az $\mathbf{e}_1, \mathbf{e}_2$ standard bázisvektorokra és határozzunk meg egy f -re ortonormált bázist!
- Adjuk meg az $\begin{bmatrix} 1 & 2 & -1 & -1 \\ 3 & 6 & -3 & -9 \\ -1 & -2 & 1 & 3 \end{bmatrix}$ mátrix $\mathcal{N}(A), \mathcal{S}(A), \mathcal{O}(A), \mathcal{N}(A^T)$ kitüntetett altereinek egy-egy ortonormált bázisát a standard skaláris szorzásra nézve!
- Adjuk meg az alábbi $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_4$ vektorok által kifeszített térnek egy ortonormált bázisát a standard skaláris szorzásra nézve Gram-Schmidt-ortogonalizációval!

$$\mathbf{v}_1 = (1, 1, 1, 1), \quad \mathbf{v}_2 = (1, 2, 1, 2), \quad \mathbf{v}_3 = (2, 4, 0, 2), \quad \mathbf{v}_4 = (1, 2, 3, 6).$$

Számítsuk ki $\mathbf{v}_1, \mathbf{v}_2, \mathbf{v}_3, \mathbf{v}_4$ vektorok koordinátavektorait erre az ortonormált bázisra nézve!

- Igazoljuk, hogy $\mathbf{a}_1 = (1, 0, 0, 0)$, $\mathbf{a}_2 = (1/\sqrt{2})(0, 0, 1, 1)$, $\mathbf{a}_3 = (1/\sqrt{2})(0, 0, 1, -1)$, $\mathbf{a}_4 = (0, -1, 0, 0)$ vektorok ortonormált bázist alkotnak az $(\mathbb{R}^4, (\cdot, \cdot))$ euklideszi térben. Legyen $W := \langle \mathbf{a}_1, \mathbf{a}_3, \mathbf{a}_4 \rangle$. Számítsuk ki az $\mathbf{x} = (1, 1, 2, 2)$ vektor W -re való merőleges vetületét, és bontsuk az $\mathbf{x}$ vektort egy W -beli és egy $W^\perp$ -beli komponensre összegére!
- Mutassuk meg, hogy $\mathbb{Z}_2^3$ -ban az $(1, 1, 0)$ által kifeszített altér merőlegese nem direkt kiegészítő. Adjunk meg, $\mathbb{Z}_2^3$ -ban egy direkt kiegészítőt ehhez az altérhez egy bázisának kijelölésével.
- * Legyen $\{\mathbf{b}_1, \dots, \mathbf{b}_n\}$ tetszőleges bázis az $(\mathbb{R}^n, (\cdot, \cdot))$ euklideszi térben. Bizonyítsuk be, hogy pontosan egy olyan $\{\mathbf{c}_1, \dots, \mathbf{c}_n\}$ bázis létezik, hogy $(\mathbf{c}_i, \mathbf{b}_j) = \delta_{i,j}$ minden $1 \leq i, j \leq n$ indexpárra.